

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/182/2004

OCENY DZIAŁALNOŚCI PARLAMENTU I PREZYDENTA

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LISTOPAD 2004

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
22 października 2004 roku

W listopadzie¹ pogorszyły się oceny działalności Sejmu, Senatu i prezydenta. Opinie o pracy parlamentu są w dalszym ciągu bardzo złe. Działania prezydenta Polacy nadal oceniają w większości dobrze, jednak obecnie jego notowania są najgorsze od początku sprawowania urzędu. Opisywany pomiar jest pierwszym przeprowadzonym po ujawnieniu okoliczności spotkania Jana Kulczyka z Władimirem Alganowem, w kontekście którego wymieniano osobę prezydenta.

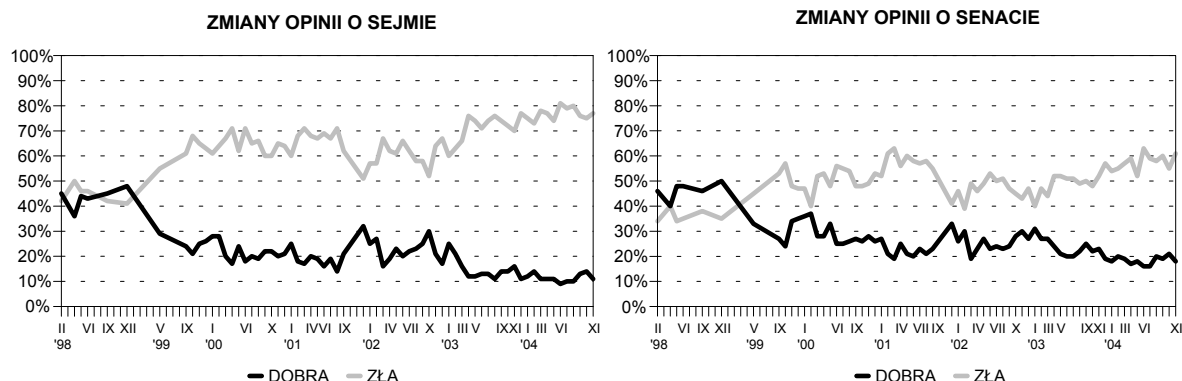
Ponad trzy czwarte dorosłych Polaków (77%) negatywnie ocenia działania posłów, co dziewiąty (11% - spadek o 3 punkty w stosunku do października) wypowiada się o nich pozytywnie.

Senat uzyskuje nieznacznie lepsze oceny niż Sejm: mniej niż jedna piąta ankietowanych (18%) uważa, że działa on dobrze, trzy piąte zaś (61%) jest przeciwnego zdania. W porównaniu z poprzednim miesiącem również notowania Senatu się pogorszyły (3-punktowy spadek ocen pozytywnych i 6-punktowy wzrost negatywnych).

Tabela 1

Oceniane instytucje	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań														Zmiany X-XI
		X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	
		2003				2004										
w procentach																
Sejm	dobra	14	16	11	12	14	11	11	11	9	10	10	13	14	11	-3
	zła	72	70	77	75	73	78	77	74	81	79	80	76	75	77	+2
Senat	dobra	22	23	19	18	20	19	17	18	16	16	20	19	21	18	-3
	zła	48	52	57	54	55	57	59	52	63	59	58	60	55	61	+6
Pominięto „trudno powiedzieć”																

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (174) przeprowadzono w dniach 5-8 listopada 2004 roku na liczącej 988 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych Polaków.

W elektoratach wszystkich głównych sił politycznych - zarówno koalicji rządzącej, jak i opozycji większość stanowią osoby wyrażające dezaprobatę działalności Sejmu. Badani deklarujący udział w ewentualnych wyborach parlamentarnych, lecz niezdecydowani, na kogo głosować, mają nieznacznie lepsze zdanie o pracy Sejmu niż osoby niezamierzające w nich uczestniczyć.

Tabela 2

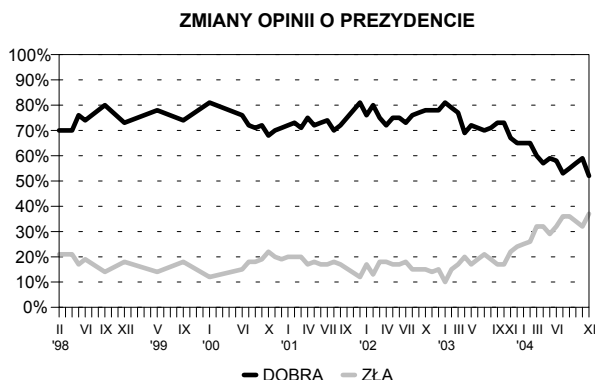
Potencjalne elektoraty*	Oceny Sejmu		
	dobrze	złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PSL**	28	65	7
LPR	26	70	4
SLD, SdPi, UP	18	72	10
Samobrona**	15	78	7
PiS	14	82	4
PO	10	86	4
Niezdecydowani, na kogo głosować	14	64	22
Niezamierzający głosować lub niezdecydowani w tej sprawie	6	80	14

* Wyodrębnione na podstawie deklaracji głosowania w potencjalnych wyborach parlamentarnych. Wyborców SLD, SdPi, UP potraktowano łącznie z powodu zbyt małych ich liczebności w badanej próbie
 ** Dane należy traktować z ostrożnością ze względu na niewielkie liczebności potencjalnych wyborców tych partii w badanej próbie

Prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego dobrze ocenia nieco ponad połowa ankietowanych (52%), a ponad jedna trzecia (37%) ma o jego pracy złe zdanie. W ciągu miesiąca poprzedzającego listopadowy sondaż notowania prezydenta wyraźnie się pogorszyły (5-punktowy wzrost dezaprobaty i 7-punktowy spadek akceptacji). Są to najgorsze oceny prezydenta od początku jego urzędowania. Najprawdopodobniej zaszkodziły mu publiczne dyskusje o jego związkach z Janem Kulczykiem i wymienianie nazwiska prezydenta w kontekście sprawy PKN Orlen.

Tabela 3

Oceny prezydenta	Wskazania respondentów według terminów badań															Zmiany X-XI
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	
	2003					2004										
	w procentach															
Dobra	73	73	67	65	65	65	60	57	59	58	53	55	57	59	52	-7
Zła	17	17	22	24	25	26	32	32	29	32	36	36	34	32	37	+5
Pominięto „trudno powiedzieć”																

Potencjalni wyborcy partii lewicowych (SLD, SdPi, UP), a także PSL w zdecydowanej większości wystawiają prezydentowi dobre oceny. W elektoratach PO i Samoobrony grupy aprobujących go i nieakceptujących są liczebnie porównywalne, natomiast wyborcy LPR i PiS częściej wyrażają opinie negatywne niż pozytywne. Osoby deklarujące gotowość głosowania w hipotetycznych wyborach parlamentarnych, lecz niewskazujące, na którą partię oddałyby głos, w większości mają dobre zdanie o działaniach prezydenta.

Tabela 4

Potencjalne elektoraty*	Oceny prezydenta		
	dobrze	złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
SLD, SdPI, UP	82	14	4
PSL**	77	16	7
PO	51	46	3
Samobrona**	45	44	11
LPR	42	51	7
PiS	41	52	7
Niezdecydowani, na kogo głosować	64	25	11
Niezamierzający głosować lub niezdecydowani w tej sprawie	46	39	15

* Wyodrębnione na podstawie deklaracji głosowania w potencjalnych wyborach parlamentarnych. Wyborców SLD, SdPI, UP potraktowano łącznie z powodu zbyt małych ich liczebności w badanej próbie

** Dane należy traktować z ostrożnością ze względu na niewielkie liczebności potencjalnych wyborców tych partii w badanej próbie

Opracował
Michał WENZEL

A N E K S

Tabela 1. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność **Sejmu?**

(%)

	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	11	77	12	984
Płeć				
Mężczyźni	9	83	8	465
Kobiety	13	71	15	519
Wiek				
18-24 lat	17	72	11	149
25-34	12	77	11	174
35-44	14	77	9	165
45-54	8	84	8	207
55-64	9	78	13	112
65 lat i więcej	9	71	20	177
Miejsce zamieszkania				
Wieś	14	69	17	366
Miasto do 20 tys.	16	76	8	123
20-100 tys.	7	82	11	193
101-500 tys.	11	84	6	187
501 tys. i więcej mieszk.	8	82	11	116
Wykształcenie				
Podstawowe	9	70	20	289
Zasadnicze zawodowe	15	76	9	250
Średnie	11	80	9	342
Wyższe	9	85	6	103
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	10	82	8	63
Prac. umysł. niż. szczebla	9	84	7	90
Pracownicy fiz.- umysł.	10	79	11	77
Robotnicy wykwalifikowani	12	82	7	81
Robotnicy niewykwalifik.	28	68	5	45
Rolnicy	9	78	13	52
Pracujący na własny rach.	0	95	5	36
Bierni zawodowo				
Renciści	12	70	18	121
Emeryci	7	76	17	186
Uczniowie i studenci	18	70	11	76
Bezrobotni	14	73	13	116
Gospodynie domowe i inni	13	79	8	42
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	11	82	8	143
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	12	77	11	70
sekt. pryw. poza rolnict.	11	83	6	183
prywatnym gosp. rolnym	12	76	12	48
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	12	78	10	149
301-500	15	77	8	172
501-900	11	77	13	235
901-1200	13	81	6	86
Powyżej 1200 zł	7	92	1	60
Ocena własnych war. mater.				
Źle	9	79	12	298
Średnie	11	76	13	466
Dobre	16	75	9	220
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	13	72	15	72
Raz w tygodniu	14	75	12	501
1-2 razy w miesiącu	13	72	14	131
Kilka razy w roku	6	85	9	178
W ogóle nie uczestniczy	6	84	10	102
Poglądy polityczne				
Lewica	15	79	6	163
Centrum	12	81	8	291
Prawica	11	84	5	232
Trudno powiedzieć	9	66	24	298

Tabela 2. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność **prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego?**

(%)

	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	52	37	11	987
Płeć				
Mężczyźni	52	39	9	468
Kobiety	52	35	12	519
Wiek				
18-24 lat	58	33	10	150
25-34	58	31	11	174
35-44	53	38	8	165
45-54	45	45	10	208
55-64	49	41	10	112
65 lat i więcej	49	35	16	177
Miejsce zamieszkania				
Wieś	54	34	12	366
Miasto do 20 tys.	52	40	8	123
20-100 tys.	50	40	10	194
101-500 tys.	57	35	8	188
501 tys. i więcej mieszk.	38	45	17	116
Wykształcenie				
Podstawowe	50	37	13	289
Zasadnicze zawodowe	52	39	9	251
Średnie	54	34	12	342
Wyższe	50	44	6	104
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	43	51	6	63
Prac. umysł. niż. szczebla	59	25	16	90
Pracownicy fiz.- umysł.	50	39	11	77
Robotnicy wykwalifikowani	61	28	11	83
Robotnicy niewykwalifik.	53	40	8	45
Rolnicy	45	52	3	52
Pracujący na własny rach.	48	44	8	36
Bierni zawodowo				
Renciści	51	38	11	121
Emeryci	47	38	14	186
Uczniowie i studenci	59	31	10	77
Bezrobotni	49	39	11	116
Gospodynie domowe i inni	64	29	7	42
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	52	38	10	143
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	58	32	10	72
sekt. pryw. poza rolnict.	51	37	12	183
prywatnym gosp. rolnym	43	55	2	48
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	50	41	9	149
301-500	55	33	12	173
501-900	51	37	12	235
901-1200	67	26	7	86
Powyżej 1200 zł	51	42	7	60
Ocena własnych war. mater.				
Źłe	45	43	12	298
Średnie	54	33	12	468
Dobre	56	38	6	221
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	48	41	11	72
Raz w tygodniu	53	38	9	503
1-2 razy w miesiącu	47	40	14	131
Kilka razy w roku	56	33	11	178
W ogóle nie uczestniczy	49	34	17	102
Poglądy polityczne				
Lewica	73	23	4	163
Centrum	56	34	10	292
Prawica	41	51	8	232
Trudno powiedzieć	44	38	18	299